

Beszéljük meg!

Gyűjtsd össze, Te mi mindenben hasonlítasz a szüleidre! Melyik „örökségednek” örülsz, s melyik az, amelyiken változtatni szeretnél? Ha egyszer szülő leszel, Te mit szeretnél átadni a saját gyermeke(i)dnek? Ezeket a tulajdonságokat húzd alá!

Külső tulajdonság:

Belső tulajdonság:

ÉRÉNYGYAKORLAT

A hét során gyakorold valamelyik „atyai” tulajdonságot: oltalmazás, védelem, őrzés. Egy konkrét iskolai helyzetben állj ki valaki mellett, akit megtámadnak, aki nehéz helyzetben van, vagy rosszul érzi magát azok között, akik körülveszik!

Fejezd be a következő leveleket!

Kedves Apu! Most már elég ideje ismerjük egymást ahhoz, hogy leüljek, s megírjam neked ezt a levelet. Az elmúlt években sok minden történt, de most szeretném megköszönni neked, hogy...

Harminc év múlva a Te gyermeked le fog ülni, hogy írjon egy hasonló levelet. Minek örülnél, ha szerepelne benne?

Kedves Apu / Anyu! Ugyan sokszor vitatkoztunk, és olykor talán elég elviselhetetlen voltam, de szeretném, hogy tudd: hálás vagyok neked azért, mert...

Beszéljük meg!

A két levél kapcsán mit gondoltok, mi az, amire leginkább szüksége van egy gyereknek? Mi minden jelenthet neki sokat, ami nem kerül pénzbe, amit nem lehet megvásárolni?

ÖSSZEFOGLALÁS

Ha apának nevezünk valakit, az két dolgot takar: életet ad és gondoskodik a megszületett gyermekről. Istenre mindkét vonatás igaz: ő az, aki mindent megteremtett, a semmiből a létbe hívott (erről a következő leckében lesz szó), és ő az, aki gondot visel mindenre, ami létezik (ő a gondviselő). Így ő a szó legteljesebb értelmében Atya.

Az életadás és a gondoskodás megvilágítja Istennek egy egészen kivételes tulajdonságát: azt, hogy ő mindenható. Ennek a mindenhatóságnak van egy sajátos vetülete, amit Jézus tanításából érthetünk meg: Isten „mindenhatóságát végtelen irgalmával mutatja meg, mert hatalma elsősorban abban nyilvánul meg, hogy szívesen megbocsátja bűneinket” (KEK 270). Semmi nincs, amit Isten ne bocsáthatna meg – nincs olyan rossz, ami hatalmasabb lehetne mint ő. Végző soron a mindenhatóság irgalom, jóság, türelem, megbocsátás, szeretet – vagyis a szó legszebb értelmében vett atyaság.

FOGALMAK

Isten

A hívő ember számára Isten a legtökéletesebb, ő az, aki mindennek a forrása. Őtőle származik az élet, olyan ő, mint egy forrás.

„A teremtmények mind Istentől kapták a létüket és mindazt, ami-
jük van; egyedül Isten a lét és minden tökéletesség teljessége ön-
magában. Ő az, »aki van«, kezdet és vég nélkül” (Kompendium
39; vö. KEK 212–213).

Mindenhatóság

Ez a furcsa kifejezés szó szerint azt jelenti, hogy Isten mindent
megtehet, neki minden a hatalmában áll. Ezt azonban nem sza-
bad emberi módra elképzelni, mintha egy végtelen méretű
„superman“-ról lenne szó.

„Isten kinyilatkoztatta önmagáról, hogy »ő az Erős, a Hatalmas«
(Zsolt 24,8), akinél »semmi sem lehetetlen« (Lk 1,37). Az ő min-
denhatósága egyetemes és titokzatos; megnyilvánulása a világ sem-
miből és az ember szeretetből való megteremtése, de mindenekfölött
az ő Fiának megtestesülése és föltámadása, az ember fiúvá fogadása
és a bűnök megbocsátása” (Kompendium 50; KEK 268-278).

Atyaság

A Szentháromság első személyét Atyának nevezzük, mert ő min-
den élet forrása: belőle születik a második személy, a Fiú. Tőle
indul ki a világ teremtése (ld. a következő leckét).

„Jézus Krisztus kinyilatkoztatja nekünk, hogy Isten »Atya«, nem-
csak azért, mert a világ és az ember Teremtője, hanem főként azért,
mert saját ölén örökké nemzi a Fiút, aki az ő Igéje” (Kompendium
46; vö. KEK 240–242).

Gondviselés

Isten mint Atya nem egyszerűen csak életet ad, de törődik is min-
dennel és mindenkivel. Segíti a világot és az embereket, támogatja
őket. Mellettük van, és ha megengedik neki, akkor segíteni tud
abban, hogy boldogok legyenek.

„Az isteni gondviselés azoknak az intézkedéseknek a sorozata, me-
lyekkel Isten teremtményeit azon végső tökéletesség felé vezeti,
amelyre meghívta őket. Isten e tervének (...) végrehajtásában te-
remtményei együttműködését is igénybe veszi. Ugyanakkor meg-
ajándékozza teremtményeit azzal a méltósággal, hogy önállóan
cselekedjenek” (Kompendium 55; vö. KEK 302–306.321).

*Igaz (I) vagy Hamis (H)? Válaszaitokat
indokoljátok és vitassátok meg!*

- A jó apa hetente háromszor
jár konditerembe.*
- A jó apának magas fizetése van.*
- A jó apa rámenős, mindig
megszerzi, amit akar.*
- A jó apa szelíd.*
- A jó apától kell egy kicsit
tartani.*
- A jó apával mindent meg
lehet beszélni.*
- Legyen akármilyen jó apa,
mindent azért mégsem lehet
elmondani neki.*
- Minden apától lehet valami
jót tanulni.*

A-HA:

III. ÉLETRITMUS 3. Teremt-Ő

Isten „alkotása vagyunk:
Krisztus Jézusban jöttekre teremtett minket.” (Ef 2.10)

Ma úgy érzem magam, hogy:

.....

A lelkem időjárása ma:

IMA

HOL VAGYOK?

Dicsérjétek az Urat a mennyből,
dicsérjétek a magasságban!
Dicsérjétek, angyalai mind,
dicsérjétek, égi seregek!
Dicsérjétek, nap és hold,
dicsérjétek, fénylő csillagok!
Dicsérjétek, egeknek egei,
dicsérjétek, minden vizek
az ég felett!
Dicsérjék az Úr nevét,
mert az ő parancsára lettek!
Odaállította őket minden időkre,
törvényt szabott nekik,
amely el nem évül.

(Zsolt 148,1–6)

Hol laksz? Hogyan és kikkel élsz? Mi minden van a szobádban? Ezek a kérdések segítenek abban, hogy jobban megismerjük a másik embert. Ha elmeséli, merre, kikkel együtt él, akkor máris közelebb érezzük magunkat hozzá. Kicsit olyan ez, mintha belelátnánk az életébe.

Ha megpróbálunk a hol és hogyan kérdésre válaszolni, akkor először azt a települést nevezzük meg, ahol élünk. Utána jön az utca és a házszám. A levelet is így címezzük meg! Persze a házon belül fontos lehet még az emelet, a lakás száma is. A nagyból haladunk a kicsi felé, mígnem elérkezünk a lakás ajtaján belülre. Végül ott van a szobánk, a legkisebb szint: itt van az ágyunk, az íróasztalunk, a szekrényünk...

De honnan van mindez?

Melyik tantárgy kapcsán tanultál már ezeknek a dolgoknak az eredetéről?

- az emberi élet
- a család
- a hazánk
- az iskolánk
- a földrészünk
- a Föld és a Naprendszer
- galaxisunk, a Tejút
- a világmindenség

ÉLETRE VALÓ

Akárhonnán van is egy dolog, bárhonnán származik is egy ember: törődést, gondviselést igényel. Ha rosszul bánok az ágyammal, asztalommal, szekrényemmel, akkor egy idő után használhatatlanná válnak. A szobát ki kell takarítani, a lakást rendben kell tartani. Sok társasházban táblázatba írják be, hogy melyik héten melyik család sepri fel a lépcsőházat, mossa fel a közös helyiségeket, ki nyírja le a fűvet, ki gondozza a ház előtti kertben a virágokat.

Ha jól bánunk a világgal, akkor csodákat láthatunk. Milyen jó belépni egy szépen rendben tartott otthonba! Milyen jól érezzük magunkat egy szép, tiszta városban!

A világ megszépítésében, megőrzésében mi is esélyt kapunk arra, hogy alkotókká váljunk. Kézügyességgel, ötlettel, tudással sok mindent létrehozhatunk. Milyen jó egy olyan szobában élni, amit magunkra szabtuk! Mennyi lehetőség van egy egyszerű kertben arra, hogy valami egészen kivételesen találjunk ki és valósítsunk meg!

TEREMTÉS ÉS ALKOTÁS

A Biblia azt tanítja, hogy a világ a semmiből lett. Ez a furcsa kifejezés arra utal, hogy a kezdet kezdetén nem egy már létező dologból alakult ki ilyen-olyan módon valami más (ez átalakulás lenne). A hatalmas univerzum, amelynek mi is részei vagyunk, Isten terve és akarata szerint született meg. Ő adta /gondolta el a törvényeket, amelyeknek megfelelően a világ létezik, fejlődik, él.

Mi, emberek, nem tudunk a semmiből teremteni. A készen talált dolgokat alakítjuk át a megszerzett képességeink segítségével. Alkotó munkánk által növekedhet a jószág, több lehet a szépség. A világ így egyre otthonosabbá válhat. Ha azonban oktalanul élünk és felelőtlenül alakítjuk a világunkat, akkor a dolgok elveszítik szépségüket, s egyre kevésbé érezhetjük magunkat otthon benne.

ISTEN ÉS EMBER – EGYÜTT

Az előző leckében láttuk, mit jelent az, hogy Isten mindenható Atya: megteremti az életet s gondoskodik is arról, amit létrehozott. (A szóhasználat azonban nem következetes: Isten teremtő művére is alkalmazzuk az *alkot* igét, ld. pl. Ter 1,1.31.) A Szentírás első lapjain azonban azt látjuk, hogy Isten nem egy minden szempontból kész és befejezett világot adott nekünk.

Beszéljük meg!

Mely esetekben könnyű megmondani, mi honnan van?

Amikor nem egyszerű válaszolni erre a kérdésre, mi okozza a nehézséget?

Az alábbi képek közül válassz egyet, ami szerinted leginkább megmutatja Isten jelenlétét. Válaszodat indokold!

szivárvány, napfelkelte,
felhők, csillagok,
őserdő,
zöld mező,
tengeri állatvilág,
virágok, sivatag,
cseppkő

Gyűjtsetek feltalálókat és találmányait, majd helyezték el őket az alábbi táblázatban! Írjátok saját ötleteket is!

Találmány	Feltaláló	Ahonnán az ötlet jöhetett
repülőgép	Wright-fivérek	Madarak szárnya, röpte
golyóstoll		
helikopter		

Beszéljük meg!

Vannak az embernek rossz alkotásai is. Mondjunk erre példákat! Vajon Isten tudja ezeket is használni valahogyan?

Mit jelenthet az a régi mondás, miszerint: „Isten tud a görbe vonalon is egyenesen írni”?

Megannyi kicsomagolásra váró lehetőség rejlik a minket körülvevő világban. Ez egy nagy kaland: találjuk meg, használjuk fel és jó irányba bontakoztassuk ki ezeket a lehetőségeket!

Ádámnak és Évának gondoznia kellett az Édenkertet. Gyermekük, Káin és Ábel a földművelés és a pásztorkodás, állattartás révén vették át ezt a feladatot. Később az emberek már városokat építettek, egyre bonyolultabb eszközöket alkottak. Az emberek találékonyságát, tehetségét maga Isten is felhasználja. Azt akarja, hogy a világ, amelyben élünk, ne egyszerűen az ő saját és érinthetetlen teremtménye, hanem Isten és ember közös alkotása legyen. Egy olyan izgalmas és fordulatos történet, amit együtt írunk meg.

ISTEN MUNKATÁRSA VAGYOK

Élek. Az életemet Istentől és a szüleimtől kaptam. Egyetlen, egyedi és megismételhetetlen vagyok, mert Isten sajátos testi-lelki adottságokkal ruházott fel. Tanulással, gyakorlással folyamatosan alakíthatom magamat, fejlődhetek gondolkodásban, emberségben. Egyszerre vagyok Isten teremtménye és olyan valaki, aki önmagát is formálja.

Jézus a talentumok példabeszédével arra emlékeztet minket: azért kaptuk minden tehetségünket, lehetőségünket, hogy minél teljesebben felhasználjuk azokat. Kaptam tíz talentumot – szerezzek hozzá még tízet. Jók az értelmi képességeim – tanuljak, váljak tudós emberré. Ügyes a kezem – legyek jó mesterember. Képes vagyok érthetően, meggyőzően beszélni – lehet, hogy tanárnak kellene lennem. Van bennem érzékenység, odafigyelés, bele tudom érezni magamat mások bőrébe, élethelyzeteibe – akkor ez esélyt ad számomra, hogy sikeresen segítsek másokon. Amikor felismerem, melyek az én személyes tehetségeim, adottságaim, akkor ráébredek, mennyi ajándékot kaptam. Így megtalálhatom azt az utat is, amelyet életem során érdemes lenne bejárnom. A Teremtő azt szeretné, hogy alkotóvá váljak. Isten nem szeret magányos farkasként munkálkodni: annak örülne, ha a munkatársa lennék.

ÖSSZEFOGLALÁS

Isten a Teremtő. Ez azt jelenti, hogy az általunk ismert világot ő hívta létbe a semmiből. Amit megteremtett, a saját bölcsessége és jósága okán formálta olyanná, amilyen: az ő szándékából fakadnak a világmindenség törvényei, amelyeket a természettudósok vizsgálnak, s ő akarta, hogy ez a világ szép, gyönyörködtető legyen mindannyiunk számára.

Ennek a világnak a törvényei közé tartozik a változás, az átalakulás. Az ősrobbanás után – a tudományok által feltérképezett módokon – alakul ki a csillag- és bolygórendszerek sokasága, benne a Föld. Megjelenik az élet, amely szintén a maga törvényszerűségeinek megfelelően fejlődik (evolúció).

Isten gondot visel erre a világra, és mindannyiunkat meghív arra, hogy a munkatársai legyünk.

FOGALMAK

Univerzum

A világegyetemet (vagyis minden létező dolog összességét) latin szóval univerzumnak (universum) nevezzük.

Teremtés

Isten cselekvését, amivel a semmiből létrehozta az általunk ismert világot, teremtésnek nevezzük.

Ősrobbanás

Az ősrobbanás egy olyan elmélet, amely tudományosan szeretné megmagyarázni a világ keletkezését (a teljes mai világegyetem egy hatalmas robbanásból keletkezett, az idők kezdetén). A hívő ember számára ez az elgondolás felvet egy sor fontos kérdést: Honnan volt az, ami felrobbant? Hogyan indult meg az egész folyamat? És mi volt előtte? Ezekre a kérdésekre számunkra Isten és a teremtés gondolata jelenti a választ.

Evolúció

Az evolúció egy olyan tudományos elmélet, amely az élet kialakulására és fejlődésére, az egyes fajok létrejöttére próbál meg választ adni. Hívóként nem kell megijednünk ettől a felvetéstől, hisz tudjuk: Isten együttműködik a világgal, amit alkotott. Persze itt is vannak kérdések: Honnan és miért jött létre a világban az élet? Van-e célja e folyamatnak? Lehetséges-e, hogy a véletlenül, a természet törvényszerűségein túl valami, valaki más is ott rejtőzik ebben a nagy folyamatban?

„Jóllehet a hit felülmúlja az észet, soha nem lehet ellentmondás a hit és a tudomány között, mert mindkettő Istentől ered. Maga Isten ajándékozza az embernek mind az észet, mind a hit fényét. »Higgy, hogy megérthess: érts, hogy hiessz« (Szent Ágoston)” (Kompendium 29; KEK 159).

Gondold végig, hogyan tudsz Isten munkatársává válni! Folytasd a felsorolást:

- Szébbé, otthonosabbá teszem az osztálytermünket.
- Egy bajban levő barátomnak segítek, tanácsot adok.
- Megjavítok valamit, ami elromlott, amiről már mindenki lemondott, s legszívesebben a szemétkébe dobná.

ÉRÉNYGYAKORLAT

A következő héten kiemelten figyelek a következőkre:

- Rendet teszek a szobámban, igyekszem elérni, hogy aki belép, az jó kedvre derüljön!
- Reggel úgy pakolom be a táskámat, hogy abban semmi ne sérüljön meg.
- Keresem a lehetőségeket, hogy a lakóhelyem közelében szébbé tethessem a közös környezetünket (pl. felszedem a szemetet).

A-HA:

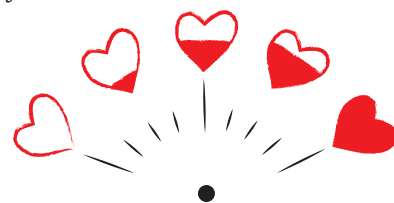

III. ÉLETRITMUS

4. Emberré lett

„Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született (...),
hogy a fogadott fiúságot elnyerjük.” (Gal 4.4–5)

*Mennyire érzed szeretettnek magadat?
Rajzold be a mutatót!*

IMA

KINEK A TÖRTÉNETE?

Megszületett. Csecsemő volt, s megtanult mászni, járni, beszélni. Kisgyerekként szeretett játszani a többiekkel, s benne volt minden kalandban. Azután iskolába ment. Itt már nem volt minden olyan felhőtlen, mint korábban, a játszótéren. De idővel jöttek új barátok. És aztán egy szerelem. Másfajta iskolák. Olyan dolgok, amiket korábban még nem próbált ki. A kalandozások is másmilyenek lettek...

Kinek a története ez? A tiéd? Az enyém, aki írom ezeket a sorokat? Valaki másé? Vagy esetleg egy picit mindannyiunké? Lehet, hogy itt-ott pontosíthatjuk, változtathatunk a dolgok sorrendjén, beleszöhetünk újabb és újabb részleteket, de végső soron minden ember élete hasonló ívet ír le. Persze felnőttként egyre több és látványosabb a különbség: minél több döntést hozunk, annál eltérőbb irányokba mehetünk.

JÉZUS, AKI ISTEN ÉS EMBER

A hitvallás egyik legfurcsább mondata ez: „megtestesült a Szentlélek erejéből, Szűz Máriától, és emberré lett”. Annyira komoly dolog hangzik itt el, hogy amikor a misén ezeket a szavakat mondjuk, akkor mélyen meghajlunk. Ezzel azt fejezzük ki, hogy ez a gondolat egészen kivételes: az Isten, aki végtelen, tökéletes, mindenható, egyszer csak emberré lett – pedig az ember véges, tökéletlen és egyáltalán nem mindenható.

Égnek és földnek testté vált frigyét:
Hiszem a Krisztust, hiszem az Igét.
Akit az Atya örök óta szül,
És akiben szépséggé lesz a zűr.
Kinek emberré tetszett válnia,
Hogy Isten legyen az ember fia.
Ki hogy minden nap eljöhessen
hozzánk,
Ízlelnünk adta a rejtelmes Ostyát.
Benne az élet és benne az út.
Hiszek Istenben, hiszem a Fiút.

(Sík Sándor: Hiszek – részlet)

Úgy tűnik, van valami nagyon jó az emberi létezésben, mert Isten is ki akarta próbálni! A régies nyelvezettel ezt úgy is mondhatjuk: leszállt közénk az égből. Ezt a mozgást ismételjük meg azzal, hogy a misén mélyen meghajolunk. A keleti keresztényeknél (ortodoxoknál) szokás az, hogy a keresztvetés előtt az ujjukkal megérintik a földet: ezzel ők is ugyanezt a tiszteletet fejezik ki. Isten az égből a földre jött!

Emberré lett: ez azt jelenti, hogy felvállalt egy ugyanolyan életet, mint bármelyikünké. Gondolj bele: az Isten volt újszülött, kúszni próbáló csecsemő, vagy éppenséggel annyi idős, mint Te. Olykor neki is gondot okozott, hogy mihez kezdjen a felnőttekkel, hogyan találja meg a helyét a világban.

MIT JELENT EMBERNEK LENNI?

Sokszor használjuk az „ember” szót. Ha buzdítunk valakit, azt mondjuk neki: „Embereld meg magad”. Hogyha valaki jószívű, segítőkész, kedves, akkor „emberséges”-nek tartjuk őt. De ugyanígy vannak olyanok, akiket „embertelenek” nevezünk, ami nem egy előnyös tulajdonság. Ha belegondolsz, embernek lenni, emberinek lenni jó dolog. Még akkor is így van ez, hogyha eszünkbe jut, mennyire messze vagyunk a tökéletestől, s hányszor követünk el baklövést. El tudjuk fogadni a hibáinkat, mert hiszen „tévedni emberi dolog”.

Gyűjts össze olyan mondásokat, kifejezéseket, amelyekben szerepel az „ember” szó! (Pl. „Tévedni emberi dolog.”)

Beszélgétek meg, melyik mit jelent!

JÉZUS ÉLETE

Isten emberré lett – ez azt jelenti, hogy Jézusnak, az Isten Fiának volt egy olyan élete, amely a miénkhez hasonlóan elmesélhető, s amelynek sok elemében akár saját magunkra is ráismerhetünk.

Család. Mária és József názáreti szerelmespár volt, akik már eljegyezték egymást (vagyis készültek a házasságra). Azonban rendkívüli dolog történt velük: Gábrriel arkangyal megjelent a menyasszonynak, és ezt mondta neki: „Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled!” Ezt követően kivételes dologra hívta meg őt: legyen az anyja Isten Fiának, aki emberként akar megszületni. Mit gondolsz, könnyű volt Józsefnek, a vőlegénynek elfogadni ezt a helyzetet?

Készítsd el a saját személyes profilodat!

Név: _____

Születési hely,
idő: _____

Lakcím: _____

Édesanya
leánykori neve: _____

Édesapa neve: _____

Foglalkozás: _____

Nyelvismeret: _____

Jó adottságok: _____

Célok: _____

Hobbi: _____

Ha kész vagytok, akkor hasonlítsátok össze egymással a profiljaitokat! Miben hasonlítanak egymásra? És mi a különbség? Mi a közös az életetekben, és mi az, ami másmilyen?

Vedd elő a saját profilodat, és próbáld meg Jézus „nevében” kitölteni! Ezután próbáld meg kitölteni az alábbi táblázatot, szintén Jézus „nevében”!

JÉZUS KORÁBAN MA

Öltözék

Frizura

Cipő

Hobbi

Tanulmányok

A Szentföld Jézus korában

Születés. A leírások szerint Máriának és Józsefnek útra kellett kelniük. Északról, Galileából utaztak a Jeruzsálemtől délre, soknapi járóföldre fekvő Betlehembe, mivel József családja idevalósi volt, s az adózási nyilvántartás miatt itt kellett bejelentkezniük. Csakhogy a szállások tele voltak, végül csupán egy istálló maradt számukra. Itt született meg Jézus, akit édesanyja az állatok etetésére szánt szalmára, jászolba fektetett. Milyen érzés lehetett Máriának azt átélni, hogy ennyire érzéketlenek, ridegek az emberek körülötte?

Gyermekkor. Jézus kiskoráról keveset tudunk. Az evangéliumok csak néhány kiemelkedő eseményről számolnak be: a születés után több látogató is érkezett (környékbeli pásztorok, messziről jött napkeleti bölcsek). Ahogy híre ment világra jöttek, máris veszélybe került: Heródes király úgy vélte, hogy a csodálatos kisded, ha majd felnő, fenyegetést fog jelenteni az ő hatalmára, ezért életre-halálra kereste. Mária és József külföldön, Egyiptomban keresett menedéket, s csak akkor tértek haza Názáretbe, amikor már elült a veszély. A kicsi Jézus végül itt nőtt fel, ugyanolyan egyszerűen, mint minden gyermek. Mindenkinek vannak kedvenc gyermekkori emlékei. Szerinted Jézus mire emlékezett vissza később a legszívesebben?

Kamaszodás. A felnőtté válás nem megy konfliktusok nélkül. A 12 éves Jézus is összejördült szüleivel: önhatalmúlag otthagya a nagy családi csapatot, karavánt, amely Jeruzsálemben zárandokolt, s a saját feje után ment. Hosszas, kétségbeesett keresés után találták meg a Templomban. Amikor anyja megpróbált a szívére beszélni, még neki állt feljebb, ő vágott vissza: „Minek kerestetek, hát nem tudtátok, hogy Atyám dolgaiban (vagyis: a Templomban) kell lennem?” A felnőttek miért értik meg nehezen a kamaszokat? Szerinted Jézus hogyan tudott túljutni egy ilyen családi konfliktuson?

Fiatalság. Szinte semmit nem tudunk Jézus ifjúkoráról – kamasz fiú után egyszer csak mint egy harmincas éveieleji járó férfi lép elénk. Úgy tűnik, fiatalságában semmi rendkívüli nem volt, ugyanúgy élt, mint bármelyik másik vele egykorú fiatal. Ezért is gondolják, hogy végül apja mesterségét, vállalkozását folytatta: ő is ács lett, így kereste meg mindennapi kenyerét, s gondoskodott édesanyjáról, aki idővel magára maradt. Téged mi érdekelne leginkább Jézus fiatalkorából? Ha lenne rá lehetőség, mit kérdeznél meg tőle?

Jézus felnőtt kora. Az evangéliumok beszámolnak Jézus felnőtt éveiről, arról, hogyan indult útnak Názáretből, járta be nemcsak a környéket, de a szomszédos országokat is. Hamarosan híres, nagynevű tanító lett, aki csodákat is végbevitt (betegek meggyógyítása, ördögűzés, kenyérszaporítás...). Így azután egyre többen és többen foglalkoztak vele, sokan pedig az ellenségei lettek. Voltak, akik a régi hitet féltették tőle, mások pedig csalónak tartották.

Mit gondolsz, Jézus hogyan élte meg, hogy vannak, akik hazugságokat mondanak róla, tisztességtelenül támadják? Mi lehetett számára a legnehezebb ezekben az években?

Jézus halála. Jézus tisztában volt azzal, hogy egyre többen rossz szemmel néznek rá. De ugyanígy tudta azt is, hogy van egy küldetése, amit be kell teljesítenie. Azért lett emberré, azért született meg, hogy megtegye, amit mennyei Atyja kért tőle. Akár azon az áron is, hogy fel kell áldoznia az életét – értünk, emberekért. Ezért hát amikor elérkezett a pillanat, gyötrődés, viaskodás, imádkozás után végül felvállalta a sorsát: a szenvedést és a halált. Milyen érzés lehet az, amikor tudatosul az emberben: elfogy az idő? Egyre közelebb a halál pillanata? Mi adhat erőt ilyenkor, hogy ne adjuk fel?

MI KÖZÖM JÉZUS TÖRTÉNETÉHEZ?

Isten emberré lett. Jézus egy teljesen emberi életet élt. – Ez szép és jó, de mi közöm van nekem hozzá?

A keresztény ember számára arról szól Jézus története, hogy az Isten emberré akart lenni, meg akart születni, hogy az emberek, akik találkoznak vele, kezükbe vehessék, mint egy kisbabát. A saját emberi szemeivel akart ránk nézni, s a saját arcával akart ránk mosolyogni. Így talán végre el merjük hinni, hogy az Isten nincs messze, nem elérhetetlen. Benne nem harag vagy fenyegető erő lakik, hanem szeretet és jószág. Ő nem az ellenfelünk vagy az ellenőrünk, hanem olyasvalaki, aki szó szerint „érez minket”.

Egészítsétek ki a táblázatot!

Esemény	Hány éves Jézus?	Hol történik?	Kik vannak jelen?
Fogantatás (angyali üdvözlet)	– 9 hónap		
Születés	0 év		
Gyerekkor			
Kamaszkor			
Fiatalság			
Felnőtt évek			
Szenvedés és halál			

Milyen érzésekkel találkozott az életében Jézus? Milyen eseményekhez kapcsolódóan?

Te is éreztél már így?

CÉLTUDATOS MEGLEPETT
gyöngéd
MAGÁNYOS megtört
BÁNATOS dicsőséges
együttérző jóindulatú
vidám
FÉLELEMTEL Teli mérges
 KIALVATLAN
INDULATOS AGGÓDÓ
KÖNNYED
ragyogó fáradt
MAGABIZTOS BOLDOG
CSERBEN HAGYOTT

Igaz (I) vagy Hamis (H)? Válaszaitokat indokoljátok és vitassátok meg!

Embernek lenni jó dolog.

Nagy dolog, hogy Isten emberré lett.

Semmi nincs az emberi létezésben, ami Istennek érdekes lehetne.

Jézus inkább Isten volt, és csak kevésbé ember.

Elképzelhetetlen, hogy valaki egyszerre Isten és ember is legyen.

Izgalmas dolog, hogy a keresztény tanítás szerint az Isten valóban ember is.

Nincs semmi közöm Jézus életéhez, ez az ő magánügye.

Jó érzés tudni, hogy az Isten Fiának hasonlónak kellett válnia hozzánk.

ERÉNYGYAKORLAT

- A héten megpróbálok emberséges lenni!
- Konkrét élethelyzetekben megkérdezem magamtól: Jézus most mit tenne, mondana, hogyan reagálna?

A-HA:

ÖSSZEFOGLALÁS

Isten emberré lett – ez azt jelenti, hogy a Szentháromság második Személye, a Fiúisten emberi életként fogant meg Szűz Mária méhében. Emberi életének eseményeiről, fontosabb állomásairól az evangéliumok számolnak be.

Keresztényként ezért úgy hisszük, hogy Jézus Krisztus személyében az isteni és az emberi természet (valóság) keveredés nélkül, de mégis különválaszthatatlanul, elszakíthatatlanul egyesült. Teljesen Isten, teljesen ember. Jézus Istenember.

FOGALMAK

Ige

A Szentháromság második személyét, a Fiúistent Igének is nevezük. Azért hívjuk így, mert ő az Atyaisten üzenete, szava az emberek felé: „Jézus Krisztus a kinyilatkoztatás közvetítője és teljessége. Ő, mivel Isten emberré lett Egyszülött Fia, az Atyának tökéletes és végső Igéje” (vö. Kompendium 9).

Megtestesülés

A második isteni személy, a Fiúisten leszállt a mennyből. Azért tette ezt, mert az Atyaisten szerette volna megmenteni, megváltani az embereket (ld. következő lecke). Azt akarta, hogy a Fiú „belülről” jöjjön közel hozzánk, olyan legyen, mint mi – a bűnt kivéve. Ezt az eseményt nevezzük az Ige megtestesülésének.

„Az Egyház megtestesülésnek nevezi az isteni természet és az emberi természet csodálatos egyesülésének misztériumát az Ige egyetlen isteni személyében. Üdvösségünk megvalósításáért Isten Fia »testté« lett (Jn 1,14) azzal, hogy valóságos ember lett. A megtestesülésbe vetett hit a keresztény hit sajátos ismertetőjegye” (Kompendium 86; vö. KEK 461–463.483).

Istenember

Ez a furcsa kifejezés azt jelenti, hogy „Jézus elválaszthatatlanul igaz Isten és igaz ember a maga isteni személyének egységében. Ő, aki Isten Fia, aki »született, nem teremtett, az Atya ugyanazon lényegéből«, valóságos ember lett, a testvérünk, anélkül, hogy megszünt volna Isten, a mi Urunk lenni” (Kompendium 87; vö. KEK 464–467.469).

III. ÉLETRITMUS

5. Megváltó szeretet

Melyik emotikonnal tudsz ma leginkább azonosulni?

Ma egy szóval így érzem magam:

Lázár Ervin *Szegény Dzsoni és Árnika* című meséjében egy szerelmespár történetéről van szó, akiket a Százarcú Boszorkány megátkoz: egyikük ember, másikuk kacsza lesz. Rengeteg kaland után, a Hétfejű Tündér segítségével megszabadulnak a gonosz varázslattól – és ekkor váratlan dolog történik. Amikor újra találkoznak a boszorkánnyal, akkor az már szinte minden erejét elvesztette: legyengült, s végül kiszabadulásuk után a korábban a rabságában tartott emberek még agyon is akarják verni. Dzsoni kiáll mellette, megvédi azt, aki korábban üldözte őt és a szerelmesét.

„A Százarcú Boszorka mellében pedig megpattant valami, mintha egy vaspánt törött volna le a szívéből, és valami melegséget is érzett odabent, valami soha nem tapasztaltat, valami csodálatosat, a Százarcú Boszorka nem tudta megállni, titokban megsimogatta szegény Dzsoni karját. És abban a pillanatban elszállt a varázssereje – egyszerű, fekete fejkendő öregasszony lett belőle.”

Még egy csavar van a történetben: az immár egyszerű öregasszonnyá változott Százarcú ott marad a fiatalok mellett, s idővel ő dajkálja majd újszülött gyermeküket. Amikor a térdén tartja a picit, ezt mondja neki: *„Tudod, kis Dzsoni, seprűnyélen lovagolni is jó volt, denevérként röpködni is jó volt, viharként száguldani se volt kutya, de hogy Te ilyen bizalommal meg szeretettel mosolyogsz rám, azt semmiért nem adnám!”*

*„Isten Fia szeretett engem
és feláldozta magát értem.” (Gal 2.20)*

IMA

Add Uram,
hogy lelkem szüntelenül
Krisztus békéjének örvendjen;
hogy mindig nyugodtan
és tiszta tekintettel nézhessek
az emberek szemébe;
hogy számból csak tiszta beszéd,
bátorító szó hangozzék;
hogy lépéseim biztosak,
útjaim mindig egyenesek,
határozottak legyenek;
hogy kezemet mindig szívesen
nyújtsam, ha adni, segíteni kell;
hogy szívem kitérüljön,
s az emberek szükségét megérezzem;
hogy értelmem éber és friss legyen
az igazság – csak az igazság
befogadására;
hogy akaratom mindig afelé vezesse
gondolataimat, szavaimat, tetteimet,
ami fölemel!

Isten megváltó szeretete megváltoztatja az életet!

A.) Írd le a szavak ellentétét! (Minden betűt egyszer használhatsz.)

B.) Keress bibliai történeteket, amelyekben megmutatkozott ez a változás!

Halál –

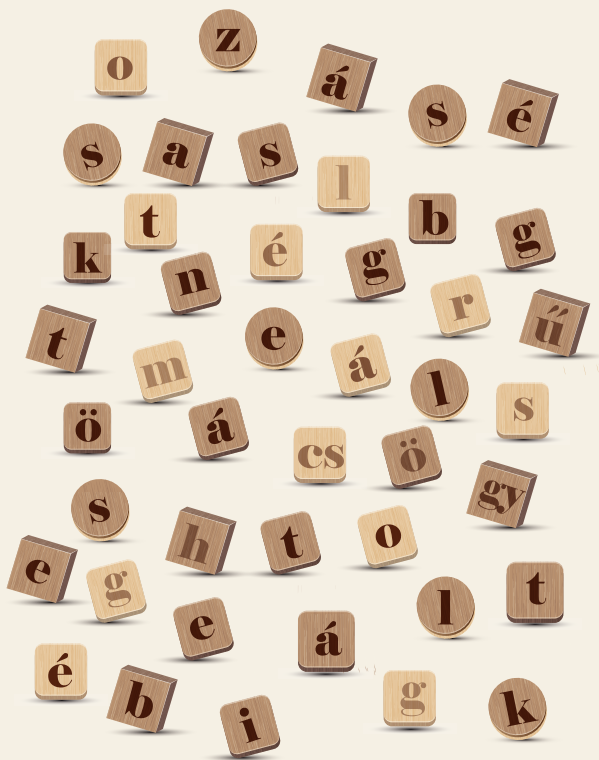
Magány –

Önzés –

Félelem –

Harag –

Bizonytalanság –

Mesebeszéd? Ilyen az életben nincs? Nem csak a varázslat, de maga a szituáció is értelmetlen? Ki fogadná be a házába a halálos ellenségét? Ki merné rábízni a kisgyerekét?

Lázár Ervin ezzel a képzeletbeli párbeszéddel zárja történetét:

„- Ebben a mesében minden jóra fordult.

- Miért, baj?

- Dehogynem. Éppen az a jó benne... A valóságban is minden jóra fordult?

- A valóságban? Nem. Sajnos nem.

- Akkor ez egy nem igaz mese volt?

- Dehogynem. Azt jelenti, hogy mi mind a ketten nagyon-nagyon akarjuk, hogy a valóságban is jóra forduljon minden.

- Én is nagyon-nagyon akarom. Te mondtad, hogy nagyon-nagyon kell akarni. Akkor is, ha nem biztos, hogy sikerül.”

A mesének van egy nagyon fontos tanulsága: a megbocsátás, a békekötés nagyon nehéz – de mindennél többet ér. Lehet, hogy olykor csak legyintünk: „Ilyen is csak a mesében van!” Ám ettől még szeretnénk, hogy végül minden jóra forduljon: újra együtt legyünk a barátunkkal, akivel összevesztünk, újra békességben legyünk otthon, felszabadultan örüljünk szüleinknek, testvéreinknek. Sajnos ez nem mindig sikerül, de mégis: „nagyon-nagyon kell akarni. Akkor is, ha nem biztos, hogy sikerül”.

SZAKÍTOTTUNK ISTENNEL

Többször hallottunk már Ádám és Éva, az ősszülők első bűnéről, az eredeti bűnről vagy ősbűnről. Ez olyan törést okozott Isten és az emberek kapcsolatában, amit nem sikerült meggyógyítani. Minden később született ember ezzel az „anyajeggel” születik. Ez azt jelenti, hogy magunkon viseljük az ősbűn következményeit: nehezen ismerjük fel, mi a jó, sőt olykor el is tévesztjük. Ezen felül hiába tudjuk, mi a jó, nem mindig azt akarjuk. Vannak helyzetek, amikor csak nagyon nehezen tudjuk rávenni magunkat arra, hogy a jót válasszuk, és azt tegyük meg.

Isten nem akarta ennyiben hagyni a dolgot. Jézus Krisztus azért lett emberré, hogy elmondja: az Atyaisten véget akar vetni ennek a rossz állapotnak. Azt akarja, hogy az ősbűn „anyajegy” és a személyes bűneink minden terhe lekerüljön a vállunkról. Szeretné, hogy egyre biztosabban tudjuk, mi a jó, és legyen erőnk, kitartásunk meg is tenni azt. Így újra béke lehet közte és köztünk, köztünk és a többi ember között. Ezért elküldte a Fiát, hogy beszéljen velünk, és megpróbáljon jobb belátásra téríteni minket. Isten szünet nélkül békét akar kötni az emberrel.

CSAPDÁBA ESVE

A hétköznapi életben szert tehetünk néhány elgondolkodtató tapasztalatra. Például először csak kíváncsiságból, felvágásból vagy kalandvágyból gyújtunk rá egy szál cigarettára. Aztán – észre sem vesszük, pontosan mikor, hogyan – rászokunk. Milyen nehéz ezután leszokni! Sokszor mástól kell segítséget kérnünk, nikotintapasztra lesz szükségünk, ráadásul közben nagyon rosszul is érezzük magunkat.

Az is előfordulhat, hogy hazudunk valakinek. Innentől fogva nagyon oda kell figyelnünk arra, hogy ha legközelebb találkozunk az illetővel, következetesen ugyanazt a hazugságot mondjuk. De ugyanígy, minden közös ismerősünknek is ugyanezt a mesét kell beadnunk. Ha nem így teszünk, akkor lebukunk. Félnünk a lelepleződéstől, ezért egyre többet kell füllentenünk, és egyre nehezebb fejben tartani, kinek mit mondtunk. Így végül kutyaszorítóba kerülünk.

A Biblia mintha pontosan erre a tapasztalatra utalna, amikor gyakran úgy beszél a bűnről, a rosszról, mint egy olyan hatalomról, ami foglyul ejt, törbe csal minket.

Jézus egy hasonlatban úgy fogalmaz, hogy aki bűnt követ el, az tulajdonképpen eladja magát rabszolgául a bűnnek. Azt hisszük, mi döntünk, uraljuk a helyzetet. Aztán hirtelen kiderül, hogy túsul lettünk ejtve, s olyan magas váltságdíjat kérnek értünk, amit képtelenek vagyunk kifizetni. Még ha az egész családjunk eladná minden vagyonát, az is kevés lenne ahhoz, hogy kiváltsanak minket.

VALAKI SZERET. VALAKI SEGÍT

Ha visszalapozol Lázár Ervin meséjéhez, akkor eszedbe juthat a Boszorkány esete, akit Dzsóninak az embersége változtatott vissza szörnyetegből kedves, fejkendős nénivé. Olyasvalakivé, aki (persze csak titokban) meg merte simogatni annak a fiúnak a kezét, aki megmentette őt. S amikor eltelt egy kis idő, mekkora örömmel fogta kezébe Árnikaék picit fiát: „hogy te ilyen bizalommal meg szeretettel mosolyogsz rám, azt semmiért nem adnám!” A Százarcú gonosz volt, és ezen önerőből nem tudott változtatni. Arra volt szüksége, hogy valaki szeresse. A szeretet erősebb segítség, mint bármi más.

Így van ez Istennel kapcsolatban is. Az előző leckében arról beszélünk, hogy Isten emberré lett – vagyis megérinthetővé vált számunkra. Ennyire szeret minket! Ezért döntött úgy, hogy kivezet a csapdából, amibe estünk. Ő fogja kifizetni a váltságdíjat – értünk és helyettünk. Csakhogy nagyon magas az árfolyamunk: életet életért! Olyan sokat érek, hogy az emberré lett Istennek meg kell halnia értem!

Az alábbi szavak közül melyik érzés kapcsolódik számodra leginkább a bűn fogalmához? Beszéljétek meg, miért?

Milyen más érzés jut még eszedbe ezeken kívül?

VISSZATASZÍTÁS
FELELEM
LEGYŐZÖTTSÉG
TÜRELMETLENség
BIZONYTALANSÁG
GYÁVASÁG
FÁJDALOM
TALANSÁG
ELSZIGELTETSÉG
ÉRTÉKSÉRTELÉS
ÁRULÁS

Beszéljük meg!

Te hiszel-e abban, hogy az emberek a szeretet hatására meg tudnak változni?

A mesében a gonosz boszorkából aranyos idős bébiszitter-nénike lett – lehetséges ez az életben is?

Milyen tapasztalataid vannak?

Oscar Kokoschka, 1945

Gondold végig!

Mit érzek akkor,

- Amikor áldozatot hoznak érttem:
- Amikor áldozatot hozok másokért:

Jézus áldozata számomra ezt jelenti:

Fejezd be a mondatokat:

Amikor haragszom, abban az a legrosszabb, hogy...

Amikor haragszanak rám, abban az a legrosszabb, hogy...

Amikor megbocsátok, abban az a legjobb, hogy...

AZ ÖNFELÁLDOZÓ JÉZUS

Amikor már közel volt a keresztre feszítés, Jézus megrettent. Emberségében olyan volt, mint mi. Jött a szenvedés, közeledett a halál. Gyötrődött, és a mennyei Atyát szólította meg, újra és újra. „Megrendült a lelkem. Mit is mondjak: Atyám, szabadíts meg ettől az órától? De hiszen éppen ezért az óráért jöttem” (Jn 12,27). Rád, rám, ránk gondol, és apránként kimondja: szeretlek annyira, hogy felvállalom a legnehezebb, a legfájdalmasabb megoldást is. Hisz épp ezért jöttem. Emberré lettem, hogy osztozzam veled az élet örömeiben és nehézségeiben. Azért lettem emberré, hogy akár saját magamat is felajánlhassam érted cserébe. A *Kis herceg* írója, Antoine de Saint-Exupéry ezt írja egy másik könyvében, aminek *Citadella* a címe: „Egyedül az olyan ember tud emberként meghalni, aki szeretett” (nr. CXII). Az Isten emberré lett – és szeretetből meghalt értünk, a legjobb emberként, barátként vállalta értünk ezt az áldozatot.

TÚSZCSERE?

A kereszten Jézus azért halt meg, hogy így saját magával fizesse ki értünk a váltságdíjat. Ezek szerint győzött a rossz? Itt is igaz a mese tanulsága: a valóságban sajnos nem minden fordul jóra?

Istennek volt egy titka, amit Jézus halálának napján, nagypénteken még senki nem sejtett: az ő szeretete olyan hatalmas erő, ami mindent felülmúl. Olyan izzás van benne, ami megolvaszt mindent maga körül. Nincs olyan bilincs, lánc, kötel, ami képes lenne fogva tartani őt. A „túszcsere” olyasvalaki vállalkozott, aki végül belülről győzött le minden rosszat. Meghalt a kereszten – de végül a harmadik napon feltámadt. Így tulajdonképpen a halál halt meg. „Alászállt a poklokra” – vagyis elment a korábban már meghaltak közé. Azért tette ezt, hogy őket is kiszabadítsa. Mi, keresztények, ezért ünneplünk meg minden vasárnapot: ez az a nap, amelynek hajnalán Jézus feltámadt.

ÖSSZEFOGLALÁS

Jézus kereszthalála valódi áldozat: szabadon és önként fogadta el ezt az utat. Értünk, engesztelésül, a bűneink bocsánatát kérve felajánlotta az életét. Amikor Isten ezt az áldozatot meghozta értünk, akkor kiengesztelődött a világgal, vagyis béke jött létre ég és föld, Isten és minden ember között.

FOGALMAK

Eredeti bűn (ősbűn)

Az ősszüölök, Ádám és Éva első vétjét nevezzük ősbűnnek, amely azóta minden emberre átszármazott. Ez olyasmi, amivel együtt születünk, és ami hatással van ránk: „természetes erőink meggyengültek” és megjelent bennünk a „bűnre való hajlandóság” (Kompendium 77).

Személyes bűn

A személyes bűn az a rossz, amit mi magunk követünk el. Vétkezhetünk súlyos (nagy jelentőségű, fontos) vagy könnyű dologban, tudatosan vagy nem szándékos módon.

Megváltás

Jézus Krisztus helyettünk ajánlotta fel az életét váltságul, hogy megszabadítson minket. Így „kivásárolt” bennünket egy olyan fogságból, amiből önerővel soha nem tudtunk volna kiszabadulni.

Üdvösség

Az üdvösség egy olyan csodálatos állapot, amit Jézus hoz el nekünk, a megváltás által. Egyelőre még úton vagyunk az üdvösség felé, ugyanakkor már itt és most működik bennünk az ereje. Béke ez Istennel (és mindenkivel), belső közösség és egység, az élet leg-tökéletesebb formája.

ÉRÉNYGYAKORLAT

- Ezen a héten konkrét áldozatot hozok valakiért (családtag, osztálytárs, barát, vagy akár egy ismeretlen).
- Otthon tettekkkel, áldozatokkal, számomra nehéz vagy kényelmetlen feladatok vállalásával mutatom meg a szeretetemet a szüleim, testvéreim iránt.

Igaz (I) vagy Hamis (H)? Válaszaitokat indokoljátok és vitassátok meg!

*Haragudni jobb,
mint megbocsátani.*

*Vannak dolgok, amiket
nem lehet megbocsátani.*

*A szeretet erősebb minden
rossznál.*

A végén minden jóra fordul.

Jó dolog beismerni a hibáinkat.

*A bűnben a szégyen és a lelkiis-
meret-furdalás a legrosszabb.*

*Minden problémánkat
meg tudjuk oldani egyedül.*

Segítséget kérni szégyen.

A-HA:

III. ÉLETRITMUS 6. Csak lelkesen!

„Kérjétek és kaptok, hogy örömötök teljes legyen.” (Jn 16.24)

Mennyire vagy „feltöltődve”? Mi az oka?

KÉRNI NEHÉZ

Amikor először jöttem egyedül iskolába, mentem le a boltba vásárolni vagy buszoztam el egy barátomhoz, akkor azt éreztem, hogy kezdek felnőtté válni. Egyedül is el tudom intézni azt, ami nekem fontos, a felnőttek pedig megbíznak bennem. Mintha közelebb kerültem volna ahhoz, hogy egyenrangú legyek a „nagyokkal”.

Minden ember szereti maga intézni az ügyeit. Ettől úgy érzi, hogy elismerik őt, tiszteletben tartják a szándékát, elfogadják a döntéseit. Kérni olyan, mintha képtelen lennék megoldani egy problémát, vagy éppenséggel kevésnek, gyöngének bizonyulnék. Mintha alacsonyabb rendű lennék, mint a többiek, különösen az, akitől kérnem kell. Nem valami jó érzés! Sokszor inkább csak küszködöm tovább, de nem szólok a másiknak. Különösen akkor van ez így, amikor nem is bízom abban, akitől segítséget kérhetnék.

Beszéljük meg!

Milyen érzés kérni? Tudsz-e egyáltalán kérni?

Mi a jó és mi a rossz benne? Kitől kérsz szívesen? Kitől kellemetlen, nehéz kérni? Kevesebb, gyengébb vagy attól, hogy kérsz?

JÉZUS ÉS A KÉRÉS

Jézus gyakran buzdított arra, hogy kérjünk: „Kérjétek és kaptok, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtot nyitnak nektek!” (Mt 7,7). Amikor imádkozni tanította az apostolokat, akkor tulajdonképpen egy kérés-listát adott át nekik:

IMA

KÖNYÖRGÉS

Istenünk,
te megszenveded Egyházadat,
mely minden népet és nemzetet
egybefoglal.
Áraszd ki a Szentlélek ajándékait
az egész világra,
hogy amit egykor az evangélium
hirdetésének kezdetén
az isteni kegyelem munkált,
az most is áradjon
híveid szívéen át a földre.

Krisztus, a mi Urunk által.
Ámen.

Ti így imádkozzatok:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,

1. szenteltessék meg a neved,
2. jöjjön el az országod,
3. legyen meg az akaratod,
amint a mennyben, úgy a földön is.
4. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,
5. s bocsásd meg a vétkeinket, amint mi is megbocsátottunk az ellenünk vétkezőknek.
6. És ne vígy minket kísértésbe,
7. hanem szabadíts meg a gonosztól. (Mt 6,9–13)

A KÉRŐ JÉZUS

Jézus nagyon közvetlenül beszélgetett az Atyával. Nem félt tőle. Neki az imádság feltöltődést jelentett. Hogyan volt ez lehetséges? Úgy, hogy mindig így szólította meg Istent: Atya, én Atyám. Szerette Őt, és tudta, hogy Isten is nagyon szereti őt. Amikor imádkozott, az olyan volt, mintha az édesapjával vagy a legjobb barátjával beszélte volna meg a dolgait. Ilyenkor kért is Istentől. Ő nem érezte furcsának, „cikinek”, hogy elmondja, mire lenne szüksége. Hiszen tudta, hogy ha valakivel ilyen jó viszonyban vannak, az előtt nem kell semmit sem szégyellnie.

Jézusnak volt azonban még egy „titka”: tudta jól, hogy az Atya mellett ott van még a Szentháromság harmadik személye. Őt úgy hívják: Szentlélek. Egy régi imádságunkban így szólítjuk meg őt: „ajándékos jóbarát”. Azért adták neki ezt a nevet, mert ő adja át az embereknek azokat az isteni, ingyenes ajándékokat, segítségeket (kegyelmeket), amelyekre a leginkább szükségük van.

HÁROM SZÓ A HÁZUNK AJTÁJÁN

Ferenc pápa 2014. április 2-án a házaseletről mondott beszédet. Szerinte három szó nyújthat minden nap nagy segítséget:

- Kérem!
- Köszönöm!
- Bocsánat!

Mit is jelent ez a három szó? Próbáljuk meg átgondolni, megbeszélni!

Kérem! Kérlek! Légy szíves! – Mindannyian szorulunk segítségre, ki így, ki úgy. Nem kell szégyellnünk, hogy segítséget kérünk.

Te melyik kérést szereted a legjobban a hét közül? És melyiket érted a legkevésbé, vagy melyiket érzed a legnehezebbnek?

Beszéljük meg!

Szerinted mi lehet olyan nagyszerű a Szentlélek eljövetelében, hogy Jézus azt mondja: jobb nekünk, ha ő elmegy?

Fogalmazd meg (csak magadban), milyen segítségre – nem anyagi, nem tárgyi ajándékra – lenne leginkább szükséged a Szentlélektől?

Eszedbe jutott már, hogy kérjed, akár nagyon sokszor, hosszú időn át is?

Ha lenne egy saját lakásod, házad, és annak az ajtajára kiírhatnál három szót, akkor mit választanál? Oszd meg a többiekkel, miért erre a három szóra esett a választásod!

Készítsd el a személyes ajándéklistádat!

Ajándékok, amikre nagy szükségem lenne:

Bennem lévő értékek, amik ajándékká válhatnak egy másik ember számára:

Ettől nem kicsik és gyöngék vagyunk, hanem épp ellenkezőleg: bátrak és erősek! Te mersz bízni a másokban? Milyen érzés, amikor kérsz valakitől valamit? Szoktál félni attól, hogy nemet mond a másik? És Te milyen vagy: tőled mernek az emberek kérni? Szívesen mondasz igent és segítesz?

Köszönöm! Akár megajándékoznak minket, akár mi ajándékozunk meg valaki mást, a kulcsszó mindig ez lesz: Köszönöm! Köszönöm, hogy itt vagy, hogy együtt lehetünk, hogy osztozhatunk, hogy bízol bennem és én is bízhatom benned! Körülbelül hányszor mondod el egy nap, hogy „köszönöm”? Odafigyelsz rá, hogy mindig megköszönd, ha valami jó ért, segítséget kaptál? Milyen érzés, ha neked köszönnek meg valamit? Ilyenkor mit szoktál válaszolni?

Bocsánat! Vannak alkalmak, amikor segíthettünk volna, de nem tettük meg. Vagy esetleg úgy segítettünk, hogy az nem volt jó, inkább bajt, kárt okoztunk... Ilyenkor újra bátorságra és erőre van szükségünk, hogy kimondjuk: Bocsánat! Ezt elrontottam... De nem félek beismerni, mert bízom benned! Szoktál bocsánatot kérni? Mikor nehéz és mikor könnyű? És hogy állsz a megbocsátással: könnyen megy, vagy megtartod egy ideig a haragod?

AJÁNDÉKOT KAPNI – AJÁNDÉKKÁ VÁLNI

Az ajtóra kiírt három szó – Kérem! Bocsánat! Köszönöm! – arra utal, hogy sokszor mi magunk szorulunk rá arra, hogy mások segítsenek nekünk. Ajándékot szeretnénk kapni tőlük, ami lehet az idejük, a fizikai erejük, a közelségük, a megértésük, bármi, amivel jót tudnak tenni velünk, nekünk. De olykor mi magunk válhatunk ajándékká a másik számára: szomorú volt, és mi rámosolyogtunk; arra vágyott, hogy valaki meghallgassa, és mi leültünk mellé beszélgetni... Hogyha pedig valamilyen okból nem sikerült ez az ajándékozás, akkor az bizony rossz dolog: bocsánatot kérünk, vagy éppenséggel mi vagyunk azok, akik megbocsátanak. És itt a csoda, egyszerre átalakul minden: hiszen végső soron már a bocsánat, a megbocsátás is ajándék!

Az ember nap mint nap átéli, mennyi jót kap a többi embertől, a többi ember által – és ebből apránként ráébred arra, hogy benne is mennyi olyan adottság, tulajdonság van, ami könnyen válhat ajándékká a másik ember számára. Hívóként ehhez még hozzátehetjük: a nagy Ajándékozó, az „ajándékos jóbarát” maga a Szentlélek Isten. Tőle tudjuk ellesni annak a furfangját, hogy észrevegyünk minden olyan élethelyzetet, ahol kérünk, vagy éppen adnunk kell!

ÖSSZEFOGLALÁS

Az imádságban kérhetünk Istentől, hiszen ő az Atyánk. A legfontosabb ajándék azonban maga a Szentlélek – hiszen minden más ajándékot általa kapunk. Ő meg tud tanítani minket arra, hogy egész életünkkel ajándékká váljunk a körülöttünk élő emberek számára. Ráadásul a Szentlélek nemcsak utat mutat nekünk, de megerősít és támogat is. Ezért kegyelmeket, ingyenes segítő ajándékokat kapunk tőle.

FOGALMAK

Szentlélek

A Szentháromság harmadik személyét Szentléleknek nevezzük. Ő maga a személyt öltött Szeretet, a legerősebb Kötelék, a szüntelenül Ajándékozó, aki jelen van és láthatatlan módon hatékony az egész világban. Ő érinti meg az emberek lelkét, ő ad nekik kegyelmeket.

Kegyelem

Isten szeretetből fakadó ajándéka, amit azért kapunk, hogy segítséget nyerjünk az életünkben. Legfontosabb hatása, hogy szentté (vagyis Istenhez tartozóvá) teszi az embert, ezért is nevezzük megszentelő kegyelemnek.

Amikor a kegyelmet megkapom, válaszolnom kell rá: az igenemre, a szabad beleegyezésemre is szükség van ahhoz, hogy működni kezdjen.

A kegyelem fajtái

Nagyon sokféle ajándékot kaphatunk a Szentlélektől. Ezeket az alábbi fő csoportokba sorolhatjuk be (ld. Kompendium 424; vö. KEK 1999-2000.2003-2004.2023-2024):

– aktuális kegyelem: a konkrét körülményekhez, élethelyzetekhez kötött ajándékok (pl. nehéz helyzetben vagyok otthon, és hirtelen felismerem, hogyan tudnék megoldást találni),

– szentségi kegyelem: egy-egy szentség sajátos ajándékai (pl. hogy a keresztségben Isten gyermeke és az Egyház tagja leszek),

– karizma: az Egyház közösségét szolgáló ajándékok, melyek „az Egyházat építő szeretet szolgálatában állnak” (KEK 2003) (pl. egy olyan kegyelem, amely által a pap jól látja el a szolgálatát).

Igaz (I) vagy Hamis (H)? Válaszaitokat indokoljátok és vitassátok meg!

Az ajándékot jobb adni, mint kapni.

Ha kérek, gyengének tűnök.

Akitől segítséget kérek, az nagyobb, erősebb nálam.

Az ember megalázza magát, ha segítséget kér.

A gyöngesség nem szégyen.

Van olyan ember, aki senkinek sem tud semmiféle ajándékot adni.

Aki mer bocsánatot kérni, az bátor ember.

Fontos megköszönni az ajándékot.

ERÉNYGYAKORLAT

- A héten időt szánok valakire: odafigyelek rá, sietség, kapkodás nélkül igyekszem megadni neki azt a segítséget, amire szüksége van.
- Próbálok napközben odafigyelni arra, hogy mikor van szükségem segítségre.

A-HA:

III. ÉLETRITMUS 7. Közösségben

„Mindenkit becsüljétek!
A testvéri közösséget szeressétek!” (1Pt 2,17)

Ma ennyire vagyok másokra hangolva:

IMA

Ébreszd, Uram, egyházadat,
de először bennem ébreszd.
Építsd fel közösségedet,
de először bennem végezd.
Uram, a békét add meg, és
ismerni Téged a földön:
szereteted, igazságod
mindenkit betöltsön...
De nálam kezd először!

(Ázsiai keresztények imája)

„KELL EGY CSAPAT”

Szó volt már az Atyáról, Jézusról (a Fiúról) és végül a Szentlélekről – vagyis Istenről, aki Szentháromság. Isten úgy egy, hogy soha nincs egyedül. Ő mindig közösségben van. A legnagyobb csapatjátékos ő. Ezért amikor létrehozza az Egyházat (vagyis a benne hívő emberek közösségét), akkor mindent megtesz azért, hogy sikeres, bátor csapattá formálja a sok eltérő embert. Komoly feladatokat is bíz erre az Egyházra, és azt szeretné, hogy közösségben valósítsuk meg azokat. Ő ilyen: nem magányos farkas, hanem ízig-vérig csapatjátékos – és minket is meg akar tanítani ennek a titkára.

SZÖVETSÉGBEN

A nagy katolikus író, J. R. R. Tolkien világhírű háromkötetes történetében, *A Gyűrűk urában* egy félszerzetnek (kicsi, emberszerű lénynek), Frodónak kell végbevinni a legnehezebb feladatot, ami meghaladja az erejét. Ezért egy tanácskozás keretében úgy döntenek, csapatot küldenek vele, hogy segítsék őt a lehetetlen küldetés teljesítésében. Amikor elindul az utolsó biztos menedékből, akkor a tündék királya, Elrond így búcsúzik tőle és társaitól:

„A Gyűrű-hordozó útnak indul, hogy megkeresse a Végzet Hegyét. Ő az egyetlen, akit kötelesség terhel: sem eldobnia, sem az Ellenség bármiféle szolgálójának átadnia nem szabad a Gyűrűt (...). A többiek szabad elhatározásukból tartanak vele, hogy útközben segítsék.

Vele maradhatnak, visszafordulhatnak, vagy más útra térhetnek, ahogy adódik. Minél messzebb mentek, annál nehezebb visszajönnök, de sem eskü, sem parancs nem köt, hogy továbbmenjete, mint ameddig önként mentek. Mert nem ismeritek még a szívetek erejét, s nem tudjátok, hogy melyiketek mivel találkozik az úton.”

Beszéljük meg!

Szerinted lehet-e erős egy olyan szövetség, amit nem parancsszó tart össze?

Miért olyan fontos az önkéntesség, az, hogy mindenki szabadon döntsön?

BARÁTSÁG, NEM HADSEREG

Tolkien történetében nagyon elgondolkodtató, hogy míg a főgonosz (Sauron) hadsereget toboroz, amelyben félelem és fegyelem uralkodik, addig a jók tulajdonképpen csak egy baráti társasággal indulnak útnak. Miközben jól szervezett egységek vadásznak rájuk, ők az egymás iránti bizalomból, hűségből kell, hogy kitartást és erőt merítsenek. Mennyire aránytalan ez a küzdelem! Vagy mégsem?

CSAPATPROFIL

Ha tartozunk valahová, akkor azt szeretjük megmutatni. A régi történelmi korokban a családok és a hozzájuk kötődő szövetségeik ugyanígy, feltűnő színű zászlókkal, címerpajzsokkal jelölték meg magukat, hogy mindig egyértelműen tudják, ki tartozik az ő csapatukba. Szinte minden emberi közösségnek vannak ilyen jellemzői: egy embléma, logó, közismert színek. Ezekkel megmutatjuk a világnak, kikkel tartozunk egy közösségbe.

JÉZUSNAK KELL EGY CSAPAT

Amikor Jézus a földön járt, ő is csapatépítésbe kezdett. Nem akart egyszemélyes hős lenni. Előbb kiválasztotta a tizenkét apostolt (a szó ezt jelenti: 'küldött'), majd pedig a hetvenkét tanítványt. Az apostolok alkották az ő közvetlen körét, akikre a legfontosabb feladatokat bízta. A hetvenkettőt pedig kiküldte, hogy készítsék elő az ő igehirdető útjait.

Mi jellemző a Gyűrű Szövetségére? Húzd alá a következők közül:

kötelező ↔ önkéntes

szabad ↔ parancsra jön létre
aki kiszáll, azt megbüntetik

↑
mindenkinek magának kell eldöntenie, kitart-e végig

Írd össze, miben különbözik egy baráti kör, közösség és egy hivatalos szervezet (iskolai osztály, évfolyam, vagy akár egy munkahelyi csapat, esetleg egy hadsereg)?

- Kiből áll össze?
- Mi a kiválasztás kritériuma, szempontja?
- Hogyan tartják a tagok egymással a kapcsolatot?
- Hogyan mutatják meg a tagok, hogy ők egy közösséget alkotnak?
- Mi a közösség célja?
- Mi alapján lehet azt mondani, hogy ez egy jó közösség?

Beszéljük meg!

Melyikhez jobb tartozni, egy baráti körhöz, vagy egy hivatalos szervezethez? Miért?

Gyűjts össze emberi közösségeket, csapatokat (pl. FC Bayern München vagy SS Lazio, egy állatmenhely, Pure)!

— Milyen színek jellemzőek rájuk?

Mi az emblémájuk, a címerállatuk?

Jézus „ezt a tizenkettőt választotta ki: Simont, akinek a Péter nevet adta, Jakabot, Zebedeus fiát, Jánost, Jakab testvérét, ezeket elnevezte Boanergesznek, vagyis a mennydörgés fiainak, András, Fülöpöt, Bertalant, Mátét, Tamást, Jakabot, Alfeus fiát, Tádét, a kánai Simont és az iskarióti Júdást, aki később elárulta” (Mk 3,16–19).

Csoportosítsd az apostolokat az alábbi szempontok szerint:

- Kik rokonok?
- Milyen foglalkozásokat űznek?
- Kik állnak egymáshoz különösen közel?

Készítsetek
közösen
egy plakátot

TEZUS

AZ EGYHÁZRÓL!

Beszéljük meg!

Mi a legnehezebb a közös munkában?
Mi segített, hogy elkészüljete? Milyen
volt a hangulat munka közben?

Érdekes, hogy kettesével küldte a tanítványait, nem pedig egyedül: biztosan arra gondolt, hogy lesznek az úton nehéz helyzetek, amikor jól jön majd, ha a tanítványok barátként tudják egymást segíteni. Mi hozta őket össze? Elsőre sokkal könnyebb azt megmondani, hogy mi nem:

– **Életkor:** a legfiatalabb, János, még a családalapítás előtt állt, Péternek azonban már volt felesége, a hagyomány szerint gyermeke is, akik aztán segítettek neki a missziós munkában.

– **Foglalkozás:** az apostolok között voltak értelmiségiek és kétezki munkás emberek, gazdagok és szegényebbek egyaránt. A jó módú Lévi (Máté) például vámos volt, míg Jakab például halász.

– **Vallási háttér:** voltak olyan tanítványok, akik nagyon aktív vallási életet éltek, a két első apostol (András és János) pedig már Keresztelő Szent János tanítványi körében is ott volt, vagyis ők jól ismerték a hitbéli dolgokat. Mások ellenben inkább a munkában vagy a harcban, s nem annyira a vallásosságban tűntek ki. Nekik előbb meg kellett térniük, hogy Jézus csapatába tartozhassanak.

HOGYAN LESZÜNK EGY CSAPAT?

Ha ennyi eltérés, különbözőség volt az apostolok, a tanítványok között, az azt jelenti, hogy nem egy klasszikus „baráti kör” voltak ők, nem a szimpátia vagy a társaság hozta őket össze. Még arról is tudunk, hogy olykor veszekedés, féltékenykedés, „klikkesedés” is megjelent a körükben. Hát akkor mitől váltak egy csapattá?

A válasz: a Szentlélek által. Ő volt a „kommunikációs csatorna” Jézus és az apostolok között, és Ő lett az összetartó erő akkor, amikor a Mester a mennybe ment. Pünkösdkor látjuk, mennyire így van ez: a korábban bezárkózó, Jézus kereszthalála után az életüket féltő emberek egyszerre bátor, nyílt szívű férfiakká váltak, akik ki mertek állni egy több ezer tömeg elé, hogy beszédet mondjanak. Amikor leszállt rájuk a Szentlélek, akkor végre egyetlen igazi, hatékony csapattá váltak. Ennek köszönhető, hogy ma létezik az Egyház, amit mindannyian ismerünk.

AZ EGYHÁZ CSAPATÁBAN

Manapság a Szentlélek ugyanúgy működik, mint kétezer éve, az apostolok korában. Dolgozik, hogy Istennek tetterős csapata legyen. A hitben összehangolja, egybekapcsolja az embereket. Az így születő egységnek a legszebb megvalósulása a hét szentség: a keresztség, a bérmálás, az oltáriszentség, a bűnbánat, a betegek kenete, az egyházi rend (papság) és a házasság.

Mindegyik szentséget maga Jézus alapította, és mindegyikben maga a Szentlélek munkálkodik. A látható történés és jel valójában egy láthatatlan valóságot hordoz magában. Amikor pl. a keresztségben leöntik egy kisbaba fejét a vízzel (ez a látható történés és jel), akkor ő láthatatlan módon, a Szentlélek működése által az Atyaisten gyermeke és az egyház tagja lesz. Vagyis a Szentlélek belülről, láthatatlanul alakítja át őt, és bekapcsolja egy nagy közösségbe.

KAPCSOLATÉPÍTÉS – KAPCSOLATTARTÁS

Az életben nem elég, ha beválasztanak egy csapatba – ott meg is kell maradni! Mi ennek a feltétele? Ehhez biztos szükség van az erőfeszítésekre, a törekvésre. Egy sportklubban például rendszeresen kell edzeni, vigyázni kell az életritmusra (alvás, pihenés, étkezés). Ha valaki nem tartja be a szabályokat, az könnyen a csapaton kívül találhatja magát! Emellett szükség van még arra is, hogy egyre jobb kapcsolatot építsünk ki a többi csapattaggal. Ha valaki nem beszél a többiekkel, elkülönül, az kizárja magát a közösségből – így van ez egy osztályban, de akár egy munkahelyen is. Ezért – csapattagként – kommunikálunk, odafigyelünk a többiekre, nyomon követjük a közös eseményeket, kivesszük a részünket mindenből, benne vagyunk az élet sűrűjében.

EGY-HÁZBAN

Az egyház Isten csapata, ahol a Szentlélek tartja fenn a kapcsolatot Isten és a hívők között. Amikor imádkozunk, a szentségekhez járulunk, a lelki életben végiggondoljuk a dolgainkat, akkor ennek a kapcsolatnak leszünk a részeivé. De az egyház közösségében egymással is tartjuk a kapcsolatot, hiszen enélkül szétesne a közösségünk. Ennek rengeteg módja lehet:

– *Kommunikáció:* nem csak internetes közösségben, e-mail-es listákon tudunk kapcsolatot tartani egymással, de személyes beszélgetésekben, találkozások alkalmával is. Szoktál „élőben” találkozni más katolikusokkal? Beszélgettél-e már valakivel hitről, Istenről?

– *Egy-ház:* mindannyian egy konkrét módon, egy konkrét helyen kötődünk a „nagy” egyházhoz, amely jelen van az összes földrészén. A mi konkrét kötődési helyünket úgy nevezzük: plébánia. Ez általában az egy adott területen (falu, város, városrész, kerület) élő katolikusok közössége. A plébániának megvannak a maga közös terei (pl. templom, közösségi ház, plébániaépület). Te tudod, melyik plébániához tartozol? Hol a templomod? És hogy hívják a plébánosod?

Rajzolj egy olyan emblémát / címet,
ami szerinted a legjobban kifejezi,
hogy aki ezt viseli,
az „Isten csapatának” a tagja!

Gyűjtsd össze, milyen szimbólumai vannak a hét szentségnek!

KERESZTSÉG

BÉRMÁLÁS

OLTÁRISZENTSÉG

BŰNBÁNAT

BETEGEK KENETE

EGYHÁZI REND (PAPSÁG)

HÁZASSÁG

Beszéljük meg!

Te milyen módon veszed ki a részed a csapat, szűkebb vagy tágabb közösségeid életéből: a családban, a lakóhelyen, az országban, a plébánián? Figyelsz a többiekre? Mit adsz be a közösbe, mivel segítesz a többieknek?

ÉRÉNYGYAKORLAT

- Vedd fel valakivel a kapcsolatot az osztályban/iskolában/edzésen, akivel eddig még nem volt közös személyes élményed!
- Ha az *Egy-házban* című részben szereplő kérdések valamelyikére nem tudod a választ, akkor azt kutasd ki a jövő hétre!

ÖSSZEFOGLALÁS

A Szentlélek, aki a Szentháromságban szeretetközösséget tart fenn az Atya és a Fiú között, az emberek körében is ugyanígy van jelen: közösséget teremt, épít. Az egyház az a közösség, amely a Szentlélek műveként jön létre, s amelybe minden megkeresztelt ember bekapcsolódik. Ennek a közösségnek megvannak az emberi csatornái is: kommunikációs csatornák, kapcsolódási pontok, a mindennapok valóságában megélt közösségi együtt-lét alkalmai. Mi is meg vagyunk hívva ebbe a közösségbe!

– *Közös célok:* ha egy csapatban játszunk, akkor kell, hogy legyenek közös céljaink. Vannak katolikusok, akik szegényeken, bajbajutottakon segítenek (Karitás, Máltai Szeretetszolgálat). Mások a plébánia közösségi dolgaiban önkénteskednek (a templom takarítása, rendben tartása, díszítése, a közösségi ház gondozása, esetleg kert ápolása stb.). Vannak olyan közösségek is, amelyek az együtt végzett imára jönnek össze, vagy azért, hogy közösen mélyedjenek el a hitünkben.

Te milyen közösségeket, plébániai csoportokat ismersz?

Végeztél már önkéntes munkát a plébániádon?

Szívesen vállalkoznál ilyesmire?

FOGALMAK

Az egyház

Az egyház olyan (nem csak) emberi közösség, amelynek Isten a motorja. Ő tartja fenn és Ő segíti, hogy tovább haladjon az útján. Ezt a közösséget Jézus alapította s a Szentlélek hozta létre. Az emberek a keresztség révén kapcsolódnak bele.

A szentek közössége

A szentek közössége két dolgot jelent:

- 1) Az egyházat, ami olyan közösség, amelyet a szentségek (vagyis a szent dolgok) forrasztanak egyggyé. Azt is mondhatnánk, hogy a Szentlélek ajándékai által összekapcsolt csapat az egyház.
- 2) Azok az emberek, akik elfogadják a Szentlélek ajándékait, „szentek”, vagyis Istenhez tartozók lesznek. Az egyház ezért az üdvösséget kereső emberek, a „szentek” közössége is.

Plébánia

A plébánia az egyháznak az a legkisebb szervezeti egysége, amelybe a helyben élő katolikusok tartoznak. Vezetője a plébános, akit még más pap(ok) is segíthet(nek) a munkájában (káplán, segédlelkész). A plébániának rendszerint van egy temploma, illetve egy plébánia-épülete, esetleg közösségi háza.

A-HA:

III. ÉLETRITMUS

8. Egyszer élsz, de örökké!

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

(Jn 3,16)

Melyik pálcikaemberrel tudsz most leginkább azonosulni?

Ha kapnál egy üzenetet...

„Holnap este koncert”. „Várlak ma délután négyre” – ilyen és hasonló üzeneteket nap mint nap kapunk. Hol SMS-ben, hol a Facebookon, hol másutt érnek el minket az ismerőseink. De mi történne akkor, hogyha egyszer egy furcsa aláírást találnál az egyik üzenet alatt: „Jézus”, vagy: „Isten”? És hogy éreznéd magad, hogyha így szólna az üzenet szövege: „Ma este érkezem”?

Beszéljük meg!

Hogyan reagálnál, ha ezt az SMS-t vagy Messenger-üzenetet kapnád: „40 perc múlva ott vagyok. Jézus”? Tényleg várod a veled való találkozást? És vonzó, szimpatikus az, amire azt mondják: „örök élet”? Vágysz rá? Mit gondolsz: jó lesz az neked, nekünk?

VÉGE – VAGY ÁRAMSZÜNET?

Amikor egy jó film véget ér, kicsit sajnáljuk, hogy fel kell állni a székből: jó volt beleképzelni magunkat annak a világába, együtt mozogni a szereplőkkel, izgulni és várni, mi jön még.

ÍMA

Téged Isten dicsérlek
és hálát adok mindenért.

Hogy megvolt mindig a mindennapim
és nem gyűjtöttem másnapra valót,
hála legyen.

Hogy mindig jutott két garasom adni
és magamnak nem kellett kéregetnem,
hála legyen.

Hogy értenem adatott másokat
és nem kellett sírnom, hogy megértsenek,
hála legyen.

Hogy a sírókkal sírni jól esett
és nem nevettem minden nevetővel,
hála legyen.

(...)

Hogy sohasem féltem a szeretettől
és szerethettem, akik nem szerettek,
hála legyen.

(Sík Sándor: Te Deum - részlet)

Mi lenne az életed könyvének a címe?

Tervezd meg a borítóját!

HA FILM LENNE AZ ÉLETED,

milyen címet adnál neki?

*Mik lennének
a legfontosabb jelenetek benne?*

*Van esetleg olyasmi, amit
szívesen kívágnál a végleges verzióból?*

*És mihez kezdenél, ha tudnád,
hogymilyen vágni nem lehet
– legfeljebb egy új jelenetet vehetsz fel,
amivel megpróbálhatod
ellensúlyozni
azt, amiről úgy érzed,
nem sikerült
valami jól?*

Ha azonban véletlenül áramszünet következik be, akkor egyszerűen csak megszakad a film. Ez nagyon rossz érzés: idegesek vagyunk, feszültek. Olyan ez, mintha elrabolnának tőlünk valamit. Mérgelődünk, mert nem tudjuk meg, mi a folytatás, mi a befejezés.

A mostani életünkben rengeteg örömünk van. Ahogy halad előre az idő, egyre jobban kiismerjük magunkat a világban. Kár lenne abbahagyni... olyan jó együtt izgulni, szorítani, átélni újabb meg újabb kalandokat! Milyen rossz lenne, ha hirtelen bekövetkezne egy áramszünet, és félbeszakítaná ezt a „filmet”, ami az életünk!

Másfelől viszont az utolsó jelenetekben végül mégiscsak összeáll a kép. Addigra felfogunk mindent, amit menet közben talán nem tudtunk hova tenni. A történet is lekerekedik. Jó, hogy így már az egészet ismerjük. Megérthetjük a korábban rejtélyes dolgokat, átlátjuk az egész értelmét. Végre minden a helyére kerül: a jók győznek s elnyerik jutalmukat, a rosszak pedig alulmaradnak.

AZ ÉLET VÉGE?

A földi élet vége nem egyszerűen áramszünet, egy „nagy filmszakadás”. Sokkal inkább az utolsó fejezet kezdete, amiben minden világos lesz. Megértjük az egész történetet, s kiderül, mi is a végkifejlet. Persze nagyon fontos kérdés, hogy milyen volt a történet addig? Felkészültünk arra, hogy minden a helyére kerüljön?

Az élet a mi személyes filmünk, történetünk. Eljön egy pillanat, amikor tovább már nem lehet javítani, folytatni, újragondolni – ezt hívjuk halálnak. Mit jelent mindez egy hívő ember számára? Alapvetően azt, hogy az élete egyszeri, megismételhetetlen, és minden percének kivételes értéke van. Nem olyan, mint egy számítógépes program, ahol tetszés szerint törölhet, photoshoppolhat dolgokat. A halálban nem semmisül meg az életünk. Épp ellenkezőleg: a halál olyan, mint egy kapu. Belépünk rajta, és mindent magunkkal viszünk Isten elé. Tőle kérjük, hogy írja meg a könyv utolsó fejezetét, készítse el a film zárójelenetét.

A HALÁL UTÁN

Ezzel még nincs vége mindennek. Kibontakozik a végjáték: találkozunk Istennel. Örülünk annak, ami jó volt a földi életünkben, s bánkódunk, ha valamit elrontottunk. Isten pedig elkezd játszani a filmünk utolsó s legfontosabb jelenetét.

Mindez egészen személyes módon történik, és három fő irányban haladhat előre:

– *Mennysország*: azoknak az állapota „akik Isten kegyelmében és barátságában hálnak meg, és akik már teljesen megtisztultak” (KEK 1023). Végtelen öröm, nagy boldogság veszi itt körül az embert.

– *Tisztítóhely*: azoknak az állapota „akik Isten kegyelmében és barátságában hálnak meg, de még nem tökéletesen tiszták” (KEK 1030). Azt is mondhatnánk, hogy olyan emberek ők, akiknek a földi életében voltak elvarratlan szálak, nem tudtak mindent rendezni. A halál után ezért kell még tisztulniuk, míg végül minden egyenesbe kerül.

– *Pokol*: azoknak az állapota, akik nem szerették Istent, vagy egyenesen fellázadtak ellene. Számukra kínos és fájdalmas a találkozás. Olyan érzés ez, mintha elérkeznénk a legszebb hely küszöbére – ott aztán becsukódna az orrunk előtt az ajtó, s mi tudnánk: ide már soha nem mehetünk be. Kint maradtunk, és egyedül vagyunk.

ÉS VÉGÜL SZÍNRE LÉP ISTEN

Az egész világnak akkor lesz vége, amikor Isten úgy dönt, hogy mindent átalakít és végső formájába önt. Ekkor kezdődik meg a nagy végkifejlet: először jön a feltámadás, és azután az, amit utolsó vagy egyetemes ítéletnek hívunk.

A feltámadás azt jelenti, hogy csodálatos életet kapunk ajándékba: egész emberi valóságunk (nemcsak a lelkünk) Istennél lesz. A földi életünk nem tűnik el a semmibe, a halál nem azt jelenti, hogy értelmetlen vagy hiábavaló volt minden. Nem kell félnünk, mert ha eljutunk Istenhez, akkor ott minden a helyére kerül. A fiatalon, betegségben meghalt Kis Szent Teréz ezt mondta nem sokkal földi élete befejezése előtt: „Én nem meghalok; az életbe megyek be” (KEK 1011). Van ennél bátorítóbb dolog?

A feltámadott ember földi életét Isten mérlegre teszi – ezt hívjuk utolsó vagy egyetemes ítéletnek. Mi történik itt? „Nyilvánvalóvá válik majd minden egyes ember igazi kapcsolata Istennel.” (KEK 1039). Ez azt jelenti, hogy ekkor mindenkiről kiderül, milyen ember volt valójában, s hogyan viszonyult Istenhez. „Az utolsó ítélet föl fogja tární végső következményeiig mindazt a jót, amit bárki tett vagy elmulasztott földi életében” (KEK 1039). Mintha csak Istennel együtt olvasnánk el életünk nagy könyvét, néznénk meg közös filmünket, utána pedig megkérdeznénk tőle: „Hogy tetszett?”

Ezután csak két befejezés lehetséges: végső közösség Istennel (üdvösség, mennyország) vagy végső elszakadás tőle, teljes magány (pokol, kárhozat).

Bizonyára tanultatok már Dante Alighieri firenzei költő művéről, a középkor alkonyán íródott „Isteni színjáték”-ról. A költemény, mely egy allegorikus utazás a megváltás felé, három nagy egységre tagolódik: témái a pokol, a purgatórium és a paradicsom.

Az eltelt évszázadok során számos festőt ihletett meg ez az alkotás, közülük most három jelentős művész illusztrációját láthatjátok.

Párosítsátok össze a festőket és műveiket, majd nézzetek utána, kik ők és melyik korban éltek!

Salvador Dalí
1. ének, az utazás kezdete

William Blake
Dante és Vergilius megközelíti az angyalt,
aki a Purgatórium bejáratát őrzi

Sandro Botticelli
Dante és Beatrice a Paradicsomban
- részlet

ERÉNYGYAKORLAT

- A reggeli imádban kérd Isten segítségét, hogy napközben minél több jót tudjál észrevenni!
- Keresd a lehetőséget arra, hogy valakivel jót tegyél!
- Az esti imádságban próbáld megfogalmazni, hogy a mai naptól mit viszel majd szívesen magaddal az örökkévalóságba!

ÖSSZEFOGLALÁS

Az élet csodálatos kaland, de mint mindennek, úgy ennek is vége lesz egyszer. Ezért fontos, hogy minden pillanatot figyelmesen éljük meg, tudva, hogy az nem tér vissza többé. Az itt és most hozott döntéseinknek súlyuk van, mert kihatnak nemcsak földi életünk további alakulására, hanem egykor örök sorsunkra is, mindarra, ami a halál után vár ránk. Hiszen fel fogunk támadni, és földi életünk mérlegre kerül. Nem kell félnünk: ha törekedtünk „megmaradni Isten kegyelmében és barátságában”, akkor eljuthatunk az örök boldogságra!

A-HA:

EGYSZER ÉLÜNK, DE ÖRÖKKÉ!

Ha van élet a halál után, van öröklét, feltámadás, végítélet, akkor ez azt is jelenti, hogy a földi létezésünk egyszeri és megismételhetetlen. A pillanat, amit most átélünk, soha nem tér vissza. Akár jóra, akár rosszra használjuk fel, az elkísér minket az örök életbe. A legkisebb élményed, jócselekedeted, segítséged, bátorításod szó szerint örökre beléd ég. Végül ezt a sok-sok pillanatot magaddal viszed Istenhez. Gondolj bele: ugye nem mindegy, milyen „csomaggal” érkezünk meg az örökkévalóságba?

*Ezért soha ne feledd:
egyszer élsz, de örökké!*

FOGALMAK

Második úrjövét

Isten először akkor jött el közénk, amikor emberré lett: Jézus születéséről van szó. Ő halála és feltámadása után felment a mennybe, de megígérte, hogy másodszor is el fog jönni. Ezt hívjuk a második úrjövétnek (parúzia), amely valamikor a jövőben fog bekövetkezni, de nem tudjuk pontosan, mikor.

Különítélet

Amikor földi életemnek véget vet a halál, találkozom Istennel. Ebben a pillanatban lejátszódik a különítélet (személyes ítélet), amikor szembesülök az egész életemmel, a döntéseimmel. Három lehetőség áll az ember előtt: a mennyország, a tisztítótűz és a pokol (kárhozat).

Világvége

Keresztény hitünk szerint a világvége időpontját nem ismerheti senki, ez akkor következik be, amikor azt a mennyei Atya akarja. Pontosán ez az elrejtett időpont emlékeztet arra, hogy minden egyes napunkat örömmel, hálával, a jóra figyelmesen kell megélnünk.

Feltámadás és utolsó ítélet

A világ végén Jézus másodszor is eljön hozzánk, és feltámasztja minden halott testét. Ez azt jelenti, hogy az örök boldogság nem csak a lelkünkre vár, hanem teljes emberi életünkre, valóságunkra. Az örök boldogság ezért nem valami ismeretlen, idegen dolog, hanem annak az életnek a folytatása, amit szeretünk és ismerünk.